

การส่งเสริมการปฏิบัติของพยาบาลตามหลักฐานเชิงประจักษ์ ในการจัดการสายสวนหลอดเลือดดำส่วนปลาย

Promoting Evidence-Based Practices among Nurses in the management of Peripheral Intravascular Devices

วิลาวณีย์ พิเชียรเสถียร	พย.ด.*	wilawan	Picheansathian	Ph.D.*
ดารารัตน์ ดำรงกุลชาติ	พย.ม.**	Dararat	Dumrongkullachart	M.N.S.**
รัชนิย์ วงศ์แสน	พย.ม.***	Raschaneey	Wongsaen	M.N.S.***
ธนพร กาวิวน	พย.ม.***	Tanaporn	Kaveevon	M.N.S.***
อารีย์ กุณณะ	พย.ม.*****	Aree	Koonna	M.N.S.*****
พัชรินทร์ เนตรสว่าง	พย.ม.*****	Patcharin	Netsawang	M.N.S.*****

บทคัดย่อ

การสอดใส่สายสวนหลอดเลือดดำส่วนปลายอาจก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนแก่ผู้ป่วยได้ อย่างไรก็ตามภาวะแทรกซ้อนดังกล่าวสามารถป้องกันได้โดยปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ การวิจัยแบบกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากลยุทธ์ในการส่งเสริมการปฏิบัติของพยาบาลในการจัดการสวนหลอดเลือดดำส่วนปลายตามหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยศึกษาใน 4 โรงพยาบาลระหว่างเดือนเมษายน 2554 ถึง เดือนมีนาคม 2555 กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพจำนวน 94 คนและผู้ป่วยที่ได้รับการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำส่วนปลาย 1,808 คน ในระยะก่อนและหลังการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แนวปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ในการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำส่วนปลาย แบบบันทึกข้อมูลภาวะแทรกซ้อน แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปและแบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้ช่วยวิจัยที่ได้รับการอบรมวิธีการเก็บข้อมูล การพัฒนากลยุทธ์การส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ของพยาบาลใช้แนวคิดวงจรพีดีเอสเอ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติไควสแควร์และการลดลงของความเสี่ยง

ผลการวิจัย พบว่า

กลยุทธ์ที่ใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ใช้หลายวิธีประกอบกัน ได้แก่ การให้ความรู้ การจัดทำคู่มือ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ การสร้างตัวแบบ การนิเทศติดตามการปฏิบัติ การเตือน การใช้สติ๊กเกอร์สีกำหนดวันเปลี่ยนชุดให้สารน้ำ การจัดระบบการเฝ้าระวังภาวะแทรกซ้อน

* คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
* Faculty of Nursing, Chiang Mai University
** พยาบาลวิชาชีพ, โรงพยาบาลหาดใหญ่
** Professional Nurse, Had Yai Hospital
*** พยาบาลวิชาชีพ, โรงพยาบาลนครพิงค์
*** Professional Nurse, Nakorn Ping Hospital
**** โรงพยาบาลสุเม่น
**** Professional Nurse, Sung Men Hospital
***** โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

การให้ข้อมูลย้อนกลับ การให้รางวัลและการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรสนับสนุนการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์ หลังได้รับการส่งเสริมพยาบาลกลุ่มตัวอย่างมีการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 78.6 เป็นร้อยละ 88.8 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีการปฏิบัติตามเพิ่มขึ้นในทุกหมวดกิจกรรม และมีผลทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะแทรกซ้อนลดลงจากร้อยละ 30.1 เป็น 11.7 ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 นั่นคือ มีความเสี่ยงลดลงร้อยละ 61

ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เป็นสิ่งสำคัญต่อการป้องกันภาวะแทรกซ้อนจากการให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำส่วนปลาย ซึ่งควรส่งเสริมโดยใช้หลายวิธีประกอบกัน และทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้พยาบาลมีการปฏิบัติตามหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างยั่งยืนต่อไป

คำสำคัญ: พยาบาล หลักฐานเชิงประจักษ์ สายสวนหลอดเลือดดำส่วนปลาย

Abstract

Insertion of peripheral intravascular devices predisposes the patient to complications. However, these complications can be prevented by using evidence-based practice. This quasi-experimental study aimed to develop a program to promote strategies in implementing evidence-based practices in the management of peripheral intravascular devices among nurses. This study was conducted at 4 hospitals from April 2011 to March 2012. Subjects were 94 professional nurses and 1,808 patients who received peripheral intravenous catheters during pre- and post- program implementation. The research instruments consisted of an evidence-based practice management of peripheral intravascular device guideline, a complication recording form, a demographic data questionnaire, and an observational recording form. These instruments were validated by 5 experts. Data were collected by trained research assistants. The PDSA's Cycle was used to assist in developing promotion strategies. Data were analyzed using descriptive statistics, chi-squared test, and risk reduction.

Results revealed that the promotion strategies in implementing evidence-based practice were multifaceted interventions including education, provision of a manual, provision of sufficient supplies, role model development, supervision, reminders, use of IV alert sticker, developing an IV complication surveillance system, performance feedback, giving rewards, and creating an institutional climate and culture supporting evidence-based practice. After promotion evidence-based practice, compliance with evidence-based practice among nurses improved significantly from 78.6% before the program implementation to 88.8% after the program implementation at the level of .001. The compliance level across all components of evidence-based practice in the management of peripheral intravascular devices among nurses was increased. Complications among patients decreased significantly from 30.1% to 11.7% at the level of 0.001, a risk reduction of 61%.

The findings of this study indicate that promotion of evidence-based practice is an important measure for the prevention of intravascular device-related complications. Multiple approaches and persistent encouragement should be implemented in order to sustain evidence-based practice among nurses.

Key words: Nurse, Evidence-Based Practice, Peripheral Intravascular Devices